

Stad en Heerlijkheid Borculo

Nieuws

Laatste wijziging: oktober 2010

Met ingang van mei 2010 wordt het nieuws gemeld op het weblog

Indexproject

Met ingang van 4 oktober 2009 wordt het overzicht van alfabetische indexen niet meer aangevuld. Voortaan is de Inventaris van het oud-rechterlijk archief van Stad en Heerlijkheid Borculo de hoofdtoegang. Op het weblog wordt u op de hoogte gehouden van de nieuwste aanvullingen. Op de homepage worden alleen nog recente nieuwe indexen vermeld. Het overzicht geeft alleen nog een toelichting op het project en de indices. Voorts is een begin gemaakt met de geleidelijke vervanging en aanvulling van de oude indexen.

Nieuwe publicaties, digitalisaten (25-10-2009)

Het overzicht van nieuwe publicaties is aangevuld. Verder is een begin gemaakt met de beschikbaarstelling van gedigitaliseerde oude publicaties betreffende de geschiedenis van stad en heerlijkheid Borculo ("digitalisaten"). De eerste is een studie naar de geschiedenis van de heerlijkheid Borculo (en Lichtenvoorde) in de 18e eeuw van H.A. Weststrate. Voorts een bewerking van een in 1992 ter gelegenheid van de Open Monumentendag verschenen publicatie over de buurschap, marke en heerlijkheid Mallem.

Een overzicht SSHB-publicaties vindt u hier.

Rekening van de heerlijkheid Borculo over 1580-1581

Eind november 2008 is in de serie Bronnenpublicaties van de SSHB de transcriptie uitgegeven van de oudst bekende rekening van de heerlijkheid Borculo over 1580-1581. Meer leest u hier.

Jaarboek Achterhoek en Liemers 2008

De Historische Vereniging Graafschap en Liemers (voorheen de Oudheidkundige Vereniging De Graafschap) heeft in zijn recent uitgegeven Jaarboek Achterhoek en Liemers een publicatie opgenomen van de hand van de vroegere Rijkarchivaris in Gelderland F. Keeverling Buisman over de zgn. heerlijkheidssteden in de Achterhoek, waaronder Borculo, Eibergen, Lichtenvoorde, Terborg, Bredevoort. Zie voorts onder publicaties

Historisch Informatiepunt (HIP) in de Eibergse bibliotheek

Op maandag 15 oktober 2007 opent burgemeester Hein Bloemen van de gemeente Berkelland het tweede Historische Informatiepunt van het Streekarchivariaat Regio Achterhoek in de Openbare Bibliotheek van Eibergen. Bezoekers kunnen binnen de openingstijden van de bibliotheek onderzoek doen in microfiches van de registers van de Burgerlijke Stand (vanaf 1811) en het Bevolkingsregister van de voormalige gemeente Eibergen. Het Bevolkingsregister is toegankelijk gemaakt door middel van een digitale index die te raadplegen is op de website van het Streekarchivariaat Regio Achterhoek te Doetinchem. De registers van de Burgerlijke Stand, voor zover openbaar, zijn toegankelijk door middel van de landelijke database GenLias. Meer informatie over het HIP vindt u hier.

De Openbare Bibliotheek te Eibergen beschikt over een interessante collectie boeken die is aangelegd door de Stichting Eibergen in de Wereld van het Boek.

Kleine Reeks, deel 13 (mei 2007)

Medio mei 2007 is deel 13 van de Kleine Reeks verschenen. Dit deel bevat twee langere bijdragen, namelijk het hoofdartikel van Jan Derking over de geschiedenis van het welbekende erve Brooks in Gelselaar en een artikel met alle toponiemen (boerderijnamen, plaatsnamen, namen van percelen) tot 1500, per kerspel (Geesteren, Groenlo, Eibergen en Neede) geordend. Het omvat toponiemen die voorkomen in gedrukte bronnen. De Kleine Reeks wordt gratis aan donateurs van de SSHB toegezonden. Losse delen kunnen besteld worden bij boekhandel Kramer in Borculo of bij het SSHB-secretariaat via info@heerlijkheidborculo.nl

Kleine Reeks deel 12

Op 14 september 2006 verschijnt deel 12 van ons jaarboek de Kleine Reeks. Het krijgt een andere inhoud dan aangekondigd (zie verderop onder "Kleine Reeks deel 13"). Voor het eerst geven wij een themanummer uit. Het is gewijd aan de geschiedenis van de Hof te Neede. Luuk Keunen uit Wageningen heeft in het kader van zijn promotieonderzoek een onderzoek gedaan naar de ontwikkeling van de hof en het dorp Neede.

Titelgegevens:

Luuk Keunen, "... der grosse und kleine hoff undt darauff bestehendes dorpff Neede ...". De ontwikkeling van de hof en het dorp Neede. Uitgegeven als themanummer in de serie Kleine Reeks. Bijdragen tot de geschiedenis van Stad en Heerlijkheid Borculo, deel 12 (2006). De uitgave telt 94 bladzijden. Het themanummer is (in beperkte oplage) verkrijgbaar bij Boekhandel Kramer in Borculo. ISBN-10: 90-801160-3-3; ISBN-13: 978-90-801160-3-0. De Kleine Reeks is ook verkrijgbaar bij het secretariaat van de Stichting Stad en Heerlijkheid Borculo op info@heerlijkheidborculo.nl De prijs van dit bijzondere nummer bedraagt € 15,-- (excl. verzendkosten). Het is (eenmalig) ook verkrijgbaar tijdens de Genealogische Contactdag te Groenlo op zaterdag 16 september.

De Kleine Reeks wordt, zoals gebruikelijk, gratis aan onze donateurs toegezonden.

Meer over de achtergronden van dit onderzoek.

11e Oostgelderse Contactdag voor Genealogie, Boerderij- en Streekgeschiedenis te Groenlo

Op zaterdag 16 september 2006 wordt in Groenlo de 11e Oost-Gelderse Contactdag voor Genealogie, Boerderij- en Streekgeschiedenis gehouden. De Contactdag wordt gehouden in het Cultureel Centrum "De Bron", de voormalige Mariakerk op de hoek van de Buitenschans en de Ruurloseweg. Bezoekers zijn welkom van 10.00 tot 16.00 uur. Ook de Stichting Stad en Heerlijkheid Borculo zal present zijn met de nieuwste uitgave (zie Kleine Reeks deel 12) en een update van de generale index op het oud-rechterlijk archief van stad en heerlijkheid Borculo.

Raad gemeente Berkelland bezoekt Eibergen, 22 juni 2006

Ter gelegenheid van het kennismakingsbezoek van de gemeenteraad van Berkelland aan Eibergen hield Bennie te Vaarwerk een inleiding over de bestuursgeschiedenis van stad en gemeente Eibergen. De tekst vindt u terug in bijgaand pdf-document.

Standpunt bestuur SSHB inzake plannen voor het kasteel(terrein) te Borculo

Op 27 april jongstleden heeft de Stichting Kasteel 't Hof te Borculo een informatieavond belegd in de kelders onder de villa op het terrein van 't Hof te Borculo. De ontwikkelingen op en rond dit historisch belangrijke terrein, want het bestuurscentrum van de Heerlijkheid Borculo was er tot 1795 gevestigd, noopten het bestuur van de Stichting Stad en Heerlijkheid Borculo tot het innemen van een standpunt, temeer omdat in de pers allerlei verhalen verschenen tot de herbouw van de donjon of van een kasteel aan toe. Ons standpunt laat zich samenvatten in de woorden: "geen nephistorie op historische grond". Het bestuursstandpunt, zoals dat verwoord werd in de vergadering op 27 april, vindt u in bijgaand pdf-document.

Nieuwe publicatie: Historische plattegronden van steden in Achterhoek en Liemers

Op 5 april jongstleden werd het eerste exemplaar van de historische plattegronden van steden in de Achterhoek en Liemers aangeboden aan Commissaris van de Koningin in Gelderland, de heer Clemens Cornielje. De atlas is een uitgave van de Stichting Historische Stadsplattegronden te Lisse. Wie aan steden in Oost-Gelderland denkt, denkt in de eerste plaats aan de steden die hun stadsrecht ooit ontvangen hebben van de graaf van Zutphen. Maar ook andere heren hebben aan plaatsen in Achterhoek en Liemers stedelijke rechten geschonken. Eén van hen was de heer van Borculo, die in ieder geval aan de nederzetting bij zijn kasteel Borculo in 1375 rechten heeft gegeven. Ook Eibergen heeft stedelijke rechten gehad, al gaan deze niet verder terug dan de late vijftiende, begin zestiende eeuw. Lichtenvoorde had wat de verdedigingsmogelijkheden betreft meer de allure van een stad, maar was in de stedelijke rechten uitermate beperkt. In de nieuwe publicatie wordt ruim aandacht geschonken aan de geschiedenis van deze stadjes (met alle twijfels waarmee deze stadjes zijn omringd) met afbeeldingen en beschrijving en achtergronden van plattegronden. Voor Borculo wordt uitvoerig stil gestaan bij de betekenis van de Berkel voor de stadsplattegrond en gevolgen van de "stormramp" van 10 augustus 1925 voor het stratenpatroon. In alle gevallen is het oudste kadastrale minuutplan van ca. 1830 is het scharnierpunt.

Titelgegevens: Historische plattegronden van Nederlandse steden. Gelderland. Deel 8.3: De steden van Achterhoek en Liemers: Bredevoort, Doesburg, Doetinchem, Groenlo, Lochem, Zutphen, alsmede Borculo, Eibergen, 's-Heerenberg, Laag-Keppel, Lichtenvoorde, Terborg en Zevenaar, beschreven door Frans Scholten, onder redactie van Jan Werner (Alphen aan den Rijn 2006). ISBN 90 6469 758 2

Nieuwe pagina: kleinere Borculose bronnen (12 november 2005)

De teksten die in de lessen paleografie behandeld worden, krijgen als eerste een plaats op deze nieuwe pagina. Af en toe zullen hier nieuwe bestanden aan toegevoegd worden. Naast de afbeelding van het origineel wordt steeds een transcriptie (omzetting in hedendaagse letters) weergegeven. Afbeelding en transcriptie zijn steeds in pdf-formaat. Om ze te kunnen lezen hebt u Acrobat-reader nodig, dat gratis te downloaden is.

Nieuwe website Historische Vereniging Borculo (12 november 2005)

Graag maken wij melding van de nieuwe website van de Historische Vereniging Borculo:

www.HisVeBo.nl

Nieuwe indexen beschikbaar (12 november 2005)

Deze week worden weer enkele duizenden namen aan de index op het oud-rechterlijk archief toegevoegd. Het betreft o.a. indexen op het wezenprotocol (vanaf ca. 1760) en op de gerechtelijke ondervragingen en getuigenverhoren (17e eeuw). Het bestand 'opdrachten en bezwaren ten landgerichte (inv.nr. 418) leverde 3690 nieuwe namen op. Een record voor één inventarisnummer. Deze en andere indexen zijn op papier te raadplegen in onze collectie in de bibliotheek van Borculo. Kijk op het overzicht.

Plaatsing Microfilmscanner in de bibliotheek en digitale index op het oud-rechterlijk archief (12 november 2005)

Eind augustus 2005 is de oude, uit 1993 daterende microfilmreader-printer vervangen door een microfilmscanner. Dit was mogelijk mede dankzij subsidiëring door het SNS-Fonds Achterhoek-Twente te Lochem, het Prins Bernhard Cultuurfonds Gelderland en de Rabobank. De gebruiksmogelijkheden zijn hierdoor enorm vergroot. Behalve afdrucken op papier kunnen nu ook digitale afdrucken van microfilms en microfiches worden gemaakt. Tevens is er voor onze Stichting de mogelijkheid om geleidelijk aan alle microfilms en -fiches te gaan digitaliseren.

Op de bijbehorende computer zijn een reeks van gedigitaliseerde bestanden raadpleegbaar, waaronder de index op het oud-rechterlijk archief van stad en heerlijkheid Borculo. De digitale index bevat ruim 100.000 records en wordt enkele malen per jaar ververs. Te zijner tijd wordt de index ook via de website beschikbaar gesteld.

Om gebruik te kunnen maken van de microfilms en/of de digitale bestanden in de bibliotheek, moet een afspraak worden gemaakt. Meer informatie vindt u hier.

Cursus paleografie (24 oktober 2005)

Op zaterdagochtend 22 oktober is in Eibergen de cursus paleografie of oud-schrift begonnen. In de acht lessen worden hoofdzakelijk oude handschriften uit of over het gebied van stad en heerlijkheid Borculo besproken. Enkele getranscribeerde teksten worden via een nieuw te maken pagina aan de website toegevoegd.

Genealogisch en historisch correspondent (10 september 2005)

Omdat wij verwachten dat door de grotere gebruiksmogelijkheden van de collectie in de bibliotheek meer vraag ontstaat naar informatie uit de bestanden (variërend van een papieren of digitale kopie via genealogische vragen tot meer complex historisch onderzoek in de collectie), heeft het bestuur besloten dit soort vragen uit te besteden aan een genealogisch correspondent, de heer W.J. Mentink. Meer informatie vindt u op zijn website [verwijderd].

Update oktober 2010: door een gebrek aan vrijwilligers kunnen wij helaas geen onderzoek meer in opdracht verrichten.

Stadsrechten (18 juli 2005)

De Alkmaarse gemeentesecretaris Joost Cox heeft een handzaam en leesbaar overzicht uitgegeven van de Nederlandse steden met stadsrechten. Daarmee werd voorzien in een lacune. Ons gebied is met drie steden goed vertegenwoordigd. Borculo behoort tot de categorie "stad", Eibergen en Lichtenvoorde tot de categorie "overige". Het boek is inmiddels ook aanwezig in onze bibliotheek.

Titelgegevens: J.C.M. Cox, Repertorium van de stadsrechten in Nederland 'Quod vulgariter statreghte nuncupatur' (Den Haag, 2005). VNG uitgeverij Den Haag. ISBN 90 322 7983 1
Cursus paleografie (18 juli 2005)

Bij vodoende deelname organiseert de Stichting Stad en Heerlijkheid Borculo vanaf oktober een cursus oud schrift (paleografie) op de zaterdagochtend in Museum De Scheper in Eibergen. Meer gegevens vindt u op dit pdf-formulier.

Kleine Reeks no. 11 (9 juli 2005)

Op 8 juli is eindelijk deel 11 van de Kleine Reeks verschenen. Het wordt gratis toegezonden aan donateurs. Losse nummers zijn verkrijgbaar bij Boekhandel Kramer in Borculo of te bestellen bij het secretariaat, te bereiken op het e-mailadres info@heerlijkheidborculo.nl. Meer over de inhoud...

Excursie

Op 4 juni 2005 organiseerde de Stichting Stad en Heerlijkheid Borculo voor het eerst een excursie. Onder de titel "Sporen van adellijk wonen in de heerlijkheid Borculo-Lichtenvoorde" werden de 50 deelnemers langs terreinen en gebouwen gevoerd die herinneren aan de vele havezaten die het gebied eens rijk was. Een verslag van de excursie is opgenomen in deel 11 van de Kleine Reeks, die begin juli verschijnt.

Archiefstukken en transcripties te raadplegen op de website

Er is een begin gemaakt met het online beschikbaar stellen van foto's en/of transcripties van archiefstukken. Deze worden gekoppeld aan de inventarissen (voorbeeld: inventaris oud-archief stad Borculo), of in te zien via de bronnenpagina's. Om ze te kunnen inzien hebt u Acrobat-reader nodig.

Nieuw is de transcriptie van het verpondingskohier Kreyneck uit 1646-1649 met opgave van alle onroerend goed in de stad en heerlijkheid Borculo.

Activiteiten 2005

Naast deel 11 van de Kleine Reeks, dat zal verschijnen omstreeks april, geeft de Stichting Stad en Heerlijkheid Borculo in september deel 5b in de serie bronnenpublicaties uit. In dit deel worden de begrafenisregistratie van de Nederduits gereformeerde gemeente van Borculo, 1623-1795, het verpondingskohier van 1646 uitgegeven. Bovendien komt er een index op beide delen.

Nieuwe indexen

In de week van 23 januari komen 32 nieuwe en vernieuwde indexen op inventarisnummers van het oud-rechterlijk archief van stad en heerlijkheid Borculo in de Openbare Bibliotheek te Borculo beschikbaar.

Het is ook nog steeds de bedoeling de indexen via onze website gratis beschikbaar te stellen, maar dat heeft meer voeten in de aarde dan wij bij de start van het project konden vermoeden.

Nieuwe pagina's

Stad Eibergen.

Archief. Bevat oudere webpagina's of informatie die niet meer actueel is.

Marken

Gebiedsbeschrijving uit 1777 (Borculo en Lichtenvoorde)

Boerderijen.

Willem Sluiter en het ontstaan van de "Achterhoek".

De Berkel

De Eibergse Berkelhaven

*Aanwinsten Bibliotheek SSHB (december 2004)**

- Oostgelders Tijdschrift voor Genealogie en Boerderijonderzoek, 1984-2002.
- Borklose Moate, periodiek van de Historische Vereniging Borculo, nr 1-
- Gelders Erfgoed, periodiek van het Gelders Oudheidkundig Contact
- Heimatbrief van de Kreis Borken (informatie over historische verenigingen, publicaties en musea in het Duitse grensgebied).
- Historische Vereniging Borculo, De stormramp van Borculo. Getuigen van toen, beschouwingen van nu, (Borculo, 2000). N.B. De cycloon teisterde Borculo op 10-8-1925.
- B. te Vaarwerk, De hof te Vaarwerk en zijn bewoners, 1188-1900 (Eibergen, 2001)
- B.H.M. te Vaarwerk, J. Baake en L.A. van Dijk, Boerenwerk. Honderd jaar Afdeling Eibergen van de Geldersche Maatschappij van Landbouw, 1895-1995 (Eibergen, 1995)
- A.S. de Blécourt, Kort begrip van het oud-vaderlands burgerlijk recht, zevende druk.
- Historische Kring Haaksbergen, Historie van Haaksbergen, deel II, (Haaksbergen, 1976). (Geschiedenis van de buurschappen en marken, opsomming en korte geschiedenis van boerderijen).
- Stichting Historisch Boerderijonderzoek, Jaarverslag 1985. Hierin het artikel van H. Mansvelt Beck, "De herbouw van de boerderij Hulshof te Eibergen in 1802". Hulshof was een voormalig geestelijk goed.
- Archieven van het Provinciaal Bestuur van Gelderland, 1813 - 1949 (4 delen). Uitgegeven door het Rijksarchief in Gelderland in de serie Gelderse Inventarissenreeks nr. 37 (Arnhem, 1999).
- Joannes Stinner, Gelre - Geldern - Gelderland. Geschichte und Kultur des Herzogtums Geldern. Herausgegeben im Auftrag des Historischen Vereins für Geldern und Umgegend (Geldern, 2001).
- Historischer Verein für Geldern und Umgegend, Das Goldene Zeitalter des Herzogtums Geldern. Geschichte, Kunst und Kultur im 15. und 16. Jahrhundert (Geldern, 2001).

* De aanwinsten worden niet uitgeleend.